

Spoštovani maturanti novomeške gimnazije, generacija 1950, razrednik profesor Marjan Dobovšek

Jože Gričar. Obletnica mature 1950, Gostišče Livada v Ljubljani, 24.09.2025

Hvala za ljubeznivo vabilo! Ob častitljivi obletnici Vaše mature Vam iskreno čestitam v imenu [Odbora maturantov za proslavitev 280. obletnice novomeške gimnazije](#), ki bo v letu 2026. Čestitko izrekam v dogovoru s predsednikom *Odbora*, Mišotom Andrijaničem, ki danes ne more biti z nami, ker v Zadru zaključuje letošnje jadranje. Oba sva iz generacije maturantov 1960, 10 let za Vašo.

Kakšna imenitna obletnica, ki jo danes praznujete! Kot nam je znano, ste Vi najstarejša generacija, ki redno proslavlja obletnice mature novomeške gimnazije. Izmed Vaših sošolcev sem jih kar nekaj osebno poznal. Zelo dobro sem poznal tudi družino Hočevar, ker so stanovali nasproti gimnazije, ker smo sodelovali pri tabornikih in ker je bila njihova mama, gospa Hočevar, kuharica na taboru v Rabcu pri Labinu v Istri leta 1957, ko sem bil ekonom tabora in sva imenitno sodelovala. Starešina tabora je bil profesor Dobovšek.

[Novomeška gimnazija](#) je tisto, kar je Vaši in naši generaciji skupno. [Ustanovila jo je cesarica Marija Terezija](#) – prvo javno gimnazijo v habsburški monarhiji. [Ustanovno listino](#) je podpisala 8. avgusta 1746. Samo tri mesece kasneje, 3. novembra pa je že bilo 66 dijakov v prvem razredu nove gimnazije. Novomeščani so bili pametni, pridni in spretni. Razumeli so pomen šolanja. Več o ustanovitvi gimnazije je mogoče prebrati v knjigi [Zgodovina Novega mesta. Ivan Vrhovec](#). Matica Slovenska v Ljubljani, 1801, poglavje [Gimnazija](#). V štiridesetih letih vladanja je Marija Terezija ustanovila samo [deset javnih gimnazij](#), ki so bile razpršene po celi monarhiji. V njih so se šolali tudi bodoči učitelji, da je 6. decembra 1774 lahko uvedla [splošno šolsko obveznost](#). Na novomeški gimnaziji so se šolali dijaki iz Kranjske, Primorske in Hrvaške, kar je razvidno iz seznamov maturantov v bogatem [Zborniku 225 let novomeške gimnazije 1746-1971](#) (507 strani), ki ga je uredil profesor Milan Dodič in izdala Gimnazija v Novem mestu leta 1971. Objavljen je v [Digitalni knjižnici Slovenije – dLib](#). Takega zbornika nima nobena druga srednja šola v Sloveniji. [Prispevek cesarice Marije Terezije izobraževanju](#) v Srednji Evropi je velik.

Skupno nam je tudi to, da je bil [profesor Marjan Dobovšek](#) Vaš razrednik in razrednik razreda »a« naše generacije 1960. Če sklepam po tem, kaj vse je nam dal v tistih letih, potem se lahko skupaj veselimo, da smo imeli takega razrednika, in skupaj počastimo spomin na tega velikega človeka in profesorja.

Skupno nam je tudi to, kako se maturanti pripravljamo na proslavitev [280. obletnice novomeške gimnazije](#). Delamo medsebojno povezane spletne strani vseh generacij, na katerih bodo maturanti objavljali spomine, fotografije in povezave na njihove digitalizirane objave. To je nekaj novega in koristnega, nečesa takega še nismo imeli. Zahvala za to gre našim spoznanjem o tem, kaj pomeni internet in kaj pomeni [povezovanje spletni strani](#). Objavljeni bodo podatki o aktivnih sošolkah in sošolcih vseh generacij, vključno z njihovim e-naslovom, kar bo omogočilo razširitev

komunikacij. Ime in priimek v e-naslovu pišemo z veliko začetnico, kar je bolj pregledno in je skladno s pravopisom, kajti [internet »dovoljuje« uporabo velikih in malih črk v e-naslovu](#). Kako smo bili veseli, ko je Vaš sošolec, Andrej Hočevar sporočil, da ima pripravljeno gradivo o vseh Vaših obletnicah mature. To bo prispevek k ohranjanju in izrabljanju [kulture dediščine Novega mesta](#), katerega pomemben del je vse tisto, kar je povezano z delovanjem novomeške gimnazije. Velik del tega »delovanja« so tisoči maturantov in vse tisto, kar so naredili in še delajo.

V času [pospešene uporabe orodij »umetne inteligence«](#) je nujno zagotavljati, da so digitalizirani podatki na voljo na internetu. Če o svojem delu tega ne bomo zagotovili maturanti, potem podatkov na internetu ne bo. Z nobenim orodjem jih ne bo mogoče doseči, če bodo samo na papirju in v našem spominu. Ne bo mogoče vedeti, kaj vse so maturanti novomeške gimnazije naredili. To je del poslanstva vseh generacij maturantov, tudi Vaše in naše.

Z Mišotom Vam želiva zdravja in dobrega počutja, aktivnega sodelovanja in uspešnih priprav obletnic mature v jubilejnem letu 2026!

[Gimnazija Maturanti 1950 Gostišče Livada Ljubljana 24.09.2025.](#)

Od leve proti desni: Metoda Urankar, Nuša Stopar – Varl, Mariča in Andrej Hočevar, Ana Kavalari, Jože in Alenka Gričar

Maturanti generacije 1950 se že nekaj let srečujejo dvakrat letno: vsako prvo sredo v maju in v septembru. Zelo so aktivni in imajo bogato zbirko prispevkov in fotografij. Predstavniki generacije sta Andrej Hočevar, Andrej.Hocevar@guest.arnes.si, urednica spletne strani je Ana Kavalari, KavalariAna@gmail.com.